

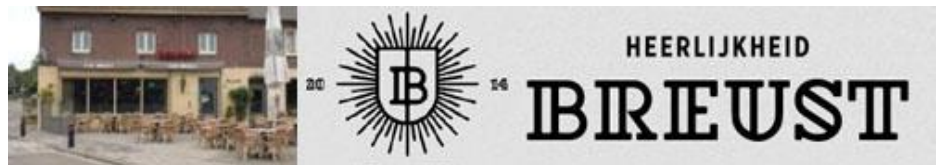
809. EIJSDEN 16,2 km – 12,8 km – 10,3 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze grensoverschrijdende wandeling wandelt u eerst even langs de Maas en het prachtige kasteel Eijsden. Dan loopt u via leuke steegjes door de buurtschap Laag Caestert. Via veldwegen loopt u naar de grensovergang Witthoes. U passeert het dorpje Mesch en dan wandelt u naar het Belgische dorp 's Gravenvoeren, waar u in het centrum kunt pauzeren bij Afspanning de Swaen. De terugweg is heuvelachtiger en heeft u mooie uitzichten. Op de Mescherheide kunt u naar een uitkijktoren lopen, waar u mooi uitzicht heeft. Via o. a. het Mescher Plukbos komt u langs de buurt Mariadorp. Aan het eind is een ruim terras. U kunt kiezen uit 3 afstanden.

Startpunt: Heerlijkheid Breust, Sint Martinusstraat 5, Eijsden. Dagelijks open vanaf 11.00, zondag vanaf 10.00 uur. Tel:06-21801572. U kunt parkeren in de straat.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
16,18 km	3.45 uur	82 m	94 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

809. EIJDEN 16,2 km – 12,8 km – 10,3 km

1. Met uw rug naar het café gaat u R. Meteen daarna gaat u R over de kasseienweg/asfaltweg langs huisnr. 23. Aan de T-splitsing gaat u L (Kennedyaan/groen). Vlak daarna gaat u voorbij huisnr. 9 R over het beklinkerde fietspad. U passeert de in 1984 herbouwde Lourdesgrot uit 1880 en loop dan RD over het klinkerpad.

(Als meteen voorbij de Lourdesgrot L het heuveltje omhoog loopt, dan heeft u links mooi zicht op het besloten kerkhof (1878). Op het kerkhof staan o.a. 60 graven met een zwart ijzeren kruis waarin 108 zusters begraven liggen. In totaal werden op het kerkhof 118 personen begraven. De graven van 3 vrouwelijke Belgische vluchtelingen uit de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) zijn verdwenen of geruimd).

Vervolgens passeert u rechts het grote H. Hartbeeld (1926). en dan komt u bij het voormalige Ursulinenklooster.

(In 1848 vestigden zich hier de zusters Ursulinen. In 1855 werd een meisjesschool gebouwd, die in 1899 werd vervangen door het huidige hoofdgebouw. In 1973 werd het klooster gesloten. Van 1982 tot 2014 had het de functie van gemeentehuis).

Negeer voor klooster brede kasseienweg links. 10 meter verder gaat u L over het pad door het Ursulinenparkje. Neem nu het eerste pad R langs twee zitbanken (U loopt dus niet naar de parkeerplaats). Aan de 3-sprong gaat u R. Meteen daarna gaat u L (Treffersteeg) over de smalle asfaltweg met rechts van u het Cultureel Centrum, het verenigingsgebouw van de wereldberoemde koninklijke harmonie Sainte Cécile (de "Roej").

(Het dorp heeft twee koninklijke uitmuntende harmonieën "de Blauw" (1874) en de "Roej"(1880)).

Aan de T-splitsing gaat u R (Breusterstraat). Negeer alle zijwegen. Aan de T-splitsing bij muurkruis, de voormalige slagerij "Pieterke" en het voormalig gemeentehuis gaat u R (Stiegel). Vlak daarna gaat u L (Drekkestee). Steek de asfaltweg over en loop RD de klinkerweg omlaag. *(Voor u ziet u de kerk in het Belgische plaatsje Ternaaien).* Bij veerooster gaat u door het klaphek en ga dan 10 m verder L (blauw) over het graspad met rechts van u het waterkwaliteitsmeetstation Eijsden (boot). U loopt nu door het natuurgebied de Eijsdener Beemden. Bij de sloep loopt u RD (blauw)

2. Via klaphek verlaat u bij Groenspot nr. 10 weer het natuurgebied. Meteen voorbij het zuidelijkst gelegen veerpont van Nederland, genaamd Cramignon, gaat u L de trap met leuning omhoog.

(Beneden aan de trap staat het infobord "Vlucht naar de Vrijheid". Het infobord geeft informatie over de Atlas V, de boot die in januari 1917 in Eijsden aanmeerde met aan boord 102 vluchtelingen uit Luik. België was op dat moment verwikkeld in de eerste Wereldoorlog).

Boven gaat u R over de smalle kasseienweg. Aan het eind gaat u L (Diepstraat) de brede kasseienweg, met de vele monumentale panden uit de 17e en 18e eeuw, omhoog. Negeer zijweg links.

(In o.a. de Diepstraat werd de KRO serie Dagboek van een Herdershond opgenomen. De achterbouw van huisnr. 53 (nr. 55) was in de 18e eeuw een synagoge).

Aan de kruising bij café de "Greune Mert" gaat u R (Graaf de Geloeslaan).

Tegenover de prachtige brede beukenlaan gaat u R en via het poortgebouw (1649) loopt u het terrein van kasteel Eijsden (1636) op.

(Voor meer info kasteel zie infobordje links in het poortgebouw).

*Het kasteelpark is verboden voor honden. Bent u met de hond aan het wandelen, volg dan de asfaltweg RD. Aan de 3-sprong gaat u RD. Steek meteen daarna twee bruggen over. Ga dan verder bij **** in dit punt).*

Loop RD en na 50 m gaat u tegenover de ingang van het kasteel L langs de fonteinvijver en loop RD de prachtige haagbeukenberceau ook wel Chramille genoemd.

(Berceaus stammen uit de tijd dat het voor gegoede dames mode was er zo blank mogelijk uit te zien om zich te onderscheiden van werkende mensen die, doordat ze veel in de buitenlucht kwamen, een getaande huidskleur hadden. In zo'n berceau kon men buiten wandelen en toch uit de zon blijven).

Ga aan het einde van de Chramille bij het kustwerk "Les Roses" links over het smalle pad langs het beekje de Voer.

(Hier passeert u rechts de voormalige zaagwatermolen uit 1729, die in 1898 herbouwd).

Steek het bruggetje over en ga dan L. Aan de klinkerweg gaat u R (de La Margellelaan) en via brug bij het kunstwerk "Brug" steekt u de molentak van de Voer over. ** Let op! Meteen daarna gaat u R (Caestertstegen).**

(Als u hier RD gaat en na 25 m u tegenover Mariabeeldje in muurnis en waterpomp L over het pad gaat, dan komt u via draaihekje bij de graanwatermolen Eijsden (1857). De graanmolen, die hier stond vanaf 1788, is in 1857 afgebroken en herbouwd).

Bij huisnr. 1 buigt het klinkerpad naar links en even verder passeert u een leuk vakwerkhuisje (nr.4). Aan de T-splitsing gaat u R het klinkerpad omlaag. Aan de asfaltweg gaat u L.

(Rechts ziet u de cement- en klinkerfabriek aan het Albertkanaal in het Belgische plaats Lixhe).

Aan de T-splitsing gaat u R en via de prachtige platanenlaan verlaat u de buurtschap Laag Caestert.

3. Aan de 4-sprong, voorbij het grote rijksmonumentale herenhuis (nu 2 woningen/nr.16-18), gaat u bij wegwijk en wandelknooppunt (wkp) 4 L (6) over de veldweg.

(Achter het grote witte herenhuis ligt de monumentale carréboerderij Reinekenshof (1722) met een woontoren. Even R doodlopende weg inlopen).

Na de volgende 400 m, voor inrit van melkveebedrijf, gaat R over het smalle pad met links een meidoornhaag. Aan de T-splitsing gaat u L over de asfaltweg. Na 150 m, meteen voorbij plaatsnaambord Eijsden in de buurt Hoog Caestert, gaat u bij wkp 6 R (7) over de asfaltweg.

Steek de spoorlijn Maastricht - Luik over en volg de veld- grindweg, die naar rechts en na het autowegviaduct naar links buigt.

(Na het viaduct ziet u rechts in de Belgische plaats Moelingen de O. L. Vrouw-ten-Hemels-Opnemingskerk, waarvan de toren uit de 12^e eeuw stamt).

Aan de 3-sprong, bij rij essen, gaat u RD (7) over de veldweg, die bij het oefenterrein van de hondenvereniging V.D.H. De Maasvallei naar rechts buigt.

2. Aan de 4-sprong bij wkp 7 gaat u L. De veldweg buigt naar rechts. (Hier stroomt het beekje de Voer via een duiker (sifon) onder de snelweg door). Bij het uit circa 1800 stammende Landgoed (vakantieverblijf) "t Bösckke" wordt de veldweg een asfaltweg. Steek in de buurtschap Withuis de doorgaande weg schuin links over en loop dan RD (Meschermolen/9) over de smalle asfaltweg, die u geruime tijd RD volgt.

(U kunt hier aan de doorgaande weg pauzeren bij brasserie De Grens (met terras).

De buurtschap was tot de opening van de (voormalige) douanepost Eijsden-Moelingen aan de A-2 een levendige grensplaats met veel expeditiekantoren en enkele cafés.

De route volgend passeert u na 250 m links de voormalige Meschermolen (1699/nu vakantieappartementen. De inpandige watermolen is maalvaardig en af en toe wordt er nog gemalen).

Na bijna 700 m gaat u aan de 3-sprong bij speeltuintje en wkp 9 RD (10/Grijzegraaf) en u loopt het dorpje Mesch binnen. Vlak daarna aan de 3-sprong bij wkp 10 gaat u RD (11). Vlak daarna bij wkp 11 en bevrijdingsmonument negeert u zijweg rechts en loop verder RD (17).

(Via deze zijweg rechts kwamen op 12 sept. 1944 om 10.00 uur de eerste Amerikaanse bevrijders Nederland binnen en was Mesch het eerste Nederlandse kerkdorp dat bevrijd werd door Amerikaanse soldaten.

Hier staat ook een gedenksteen t. h. a. de 24-jarige Leonard John Hoffman (zie infobordje), de eerste Amerikaanse soldaat, die op Nederlands grondgebied (hier vlakbij) gedood werd tijdens de bevrijding van Nederland.

Inmiddels (2024) is uit onderzoek gebleken, dat hij vlak voor de Nederlandse grens op Belgisch grondgebied gesneuveld is. De eerste gesneuvelde bevrijder op Nederlands grondgebied de 23 jarige Amerikaanse (Kentucky) sergeant Roy L Booher, die op 12 sept. 1944 tijdens de bevrijding van Noorbeek door een Duitse soldaat werd doodgeschoten).

4. Meteen daarna, bij het kunstwerk van Vera de Haas "twee hanen op stok", gaat u L (wit-rood) over de smalle asfaltweg.

Aan de 4-sprong bij groot muurkruis versierd met twee lantarentjes, hangend aan de pastorie (17^e/18^e eeuw), gaat u RD over het voetklinkerpad.

(Als u hier L gaat, dan komt u meteen bij de Pancratiuskerk, die behoort tot de oudste kerken van Nederland. Het is een klein vroeg Romaans kerkje. In oorsprong gaat deze kerk zelfs terug tot begin 9e eeuw. Het oudste gedeelte (9e eeuw) is het onderste gedeelte van de buitenmuur dat een uniek visgraatmotief heeft, een van oorsprong Romeins metselverband.

Via de inpandige kapel heeft een mooi zicht op het interieur van dit oude kerkje). Even voorbij de kerk ligt café 't Piepke, een leuke pauzeplek).

Aan de asfaltweg gaat u L. Vlak daarna aan de 3-sprong gaat u L (Bovenstraat) en steekt u via brug (1885/zie linker zijkant brug) de Voer, een zijbeek van de Maas, over. Aan de 3-sprong bij zitbank, wegwkruis en molensteen tegen muur, gaat u RD (Op den Dries) omhoog.

(De rijksmonumentale woning rechts (nr. 10) is een voormalig café met hoefsmederij (18e eeuw). Aan de muur van de voormalige smidse hangen nog ringen waaraan de paarden werden vastgebonden. Voor de poort staan twee "palen", die gebruikt werden bij het beslaan van de paarden).

De weg buigt meteen daarna bij de monumentale carréhoeve Op den Dries (1765) rechts (13) omhoog. Negeer bij zitbank zijweg rechts (Bourgogne) omlaag. Meteen daarna aan de 3-sprong bij wkp 13 gaat u RD (16) over de doodlopende weg.

(Degene, die 10,3 km loopt, gaat hier L (Steenbergweg/14) de holle veldweg omhoog. Aan de 3-sprong gaat u bij verbodsbord RD (14) verder omhoog. Negeer zipaden. Boven aan de T-splitsing, bij veldkruis en zitbank, gaat u L de veldweg omhoog. Ga dan verder bij punt 7).

Volg nu 1 km de betonnen weg/voet-fietspad RD (fietsroute 431/16) door het Voerdal.

(Na 300 m bij groot blauw verkeersbord loopt u België binnen. Hier ziet u links en rechts aan het eind van de akkers een grenspaal staan).

Negeer bijna aan het eind van de betonnenweg beneden bij ijzeren hek veldweg/pad links omhoog.

*(Degene, die 12,8 km loopt, gaat hier L het pad omhoog. Boven aan de ongelijke 4-sprong bij zitbank en de kapel Trichterbeeldje gaat u L (14/blauw/geel/rood) omhoog). Ga nu verder bij **** in punt 6).*

Meteen daarna aan de 4-sprong bij lindeboom, veldkruis ('t Kwiezel Kruske) en wkp 16 gaat u R (Gielessestraat/17) de betonnenweg omlaag. Negeer bij zitbank doodlopende weg rechts (Mulleke).

5. Steek in 's Gravenvoeren bij Mariakapel (1949) het beekje de Voer en de doorgaande weg over

en ga R. Meteen daarna gaat u L (17/Hoffert) over de asfaltweg, die voorbij huisnr. 7, een stijgende holle veldweg. Let op! Aan de Y-splitsing voor H. Jozefkapel gaat u L (17) en meteen (2 m) daarna gaat u L het (gras)pad omhoog. Volg boven het dalende graspad RD met voor u het torentje van het voormalig Ursulinenklooster. Bij bijzonder huis loopt u 's Gravenvoeren weer binnen. Aan de 3-sprong gaat u L omlaag. Meteen daarna gaat u R langs huisnr. 29.

(U passeert rechts een Mariakapel staand in het voormalig kloosterpark.

Even verder passeert u links de achterkant van het voormalig klooster en pensionaat van de zusters Ursulinen (1899). Het gebouw dateert uit de 18^e/19^e eeuw. Het is nu een verzorgingshuis.

Voor u ziet u de St. Lambertuskerk waarvan de toren uit de 14^e eeuw stamt).

Na 200 m gaat u aan de 3-sprong L. Steek de doorgaande weg over en loop RD (1 Septemberstraat) omhoog en u passeert links het gemeentehuis van de gemeente Voeren. Aan de 3-sprong bij muurkruis gaat u L (Kerkhofstraat) verder omhoog.

(U kunt hier R (Konijnsberg) naar Afspanning De Swaen lopen (200 m), waar in de 18e eeuw de postkoets tussen Luik en Aken stopte. Negeer zijweg rechts en u komt bij de Onze Lieve Vrouwekapel (1715) en het knusse café (met terras)).

Negeer zijweg rechts omhoog (Kommel).

(Boven heeft u links mooi uitzicht op het voormalig Ursulinenklooster).

Aan de 3-sprong bij ingang kerkhof gaat u R over de asfaltweg, die vlak daarna een veldweg wordt. Aan de 3-sprong bij tuinderskas gaat L over de veldweg. Negeer zijwegen.

6. Boven aan de T-splitsing van veldwegen, meteen voorbij veldkruis type vliegermodel en bijzondere wegwijzer, loopt u RD (Lange Graaf) over het graspad met links van u een rij bomen horend bij laagstamboomgaard en rechts een akker. (U loopt dus *niet* door de "rand" van de laagstamboomgaard). Let op! Na 50 m loopt u RD over het licht dalende paadje vlak langs de rij bomen van de laagstamboomgaard en rechts struikgewas/ bomen. (Dit is circa 25 m voordat het brede graspad eindigt in een hoogstamboomgaard). Voorbij de laagstamboomgaard volgt u RD het leuke licht dalende paadje met links een bosstrook en rechts een akker (2019). Na 250 m gaat u beneden R. Meteen daarna gaat u L (geel) het steile pad omhoog, dat boven een stijgende veldweg/graspad wordt. Boven aan de T-splitsing gaat u L.

(Waar de dalende veldweg naar rechts buigt, heeft u mooi uitzicht over de Voerstreek en het Land van Herve).

Aan de 4-sprong bij zitbank en de hooggelegen kapel Trichterbeeldje met groot kruis gaat u R (14 omhoog).

(Volgens de legende is hier in 1213 door de H. Lambertus, bisschop van Luik en Maastricht, een circa 1 m hoog Christus beeld "het Trichter beeldje" geplaatst. Het stond hier aan de Romeinse weg van Rome – Trier – Maastricht – Nijmegen . De kapel bevat thans alleen een houten kruis. Het "Trichter beeldje" wordt in het gemeentehuis van Voeren bewaard. De kapel stamt waarschijnlijk uit 1850 en is in 1950 gerestaureerd).

****** Na 300 m passeert u boven gasleidingpaal nr. 503 A en infobord "Kruisgraaf". 150 m verder passeert u grenspaal nr. 29 en de grenssteen van de gemeente Eijsden-Margraten en loopt u Nederland binnen.**

(Even verder bij het grote grasveld (2017) heeft u mooi uitzicht over het Belgische Land van Herve met o.a. de steenbergen van de voormalige Waalse steenkolenmijnen in Micheroux en Blegny. Even verder ziet u rechts de uitkijktoren op de Mescherheide).

Aan de 3-sprong bij veld- devotiekruis 't Szwart Kruiske, zitbank en wkp 14 gaat u RD omhoog.

(Het bijzondere aan dit kruis is dat zowel de vóórkant als de achterzijde rijk van Christelijke symbolen is voorzien).

7. Steek bij wegwijk en zitbank de doorgaande weg over en loop bij verbodsbord RD (blauw) over de asfaltweg, die een dalende veldweg wordt.

(U kunt hier bij de doorgaande weg een uitstapje maken naar de 9 m hoge uitkijkpost op de Mescherheide (300 m). Ga dan hier R en ga meteen rechts het trappenpad omhoog. Loop nu parallel aan de doorgaande weg richting uitkijktoren. Op de uitkijktoren (met oriëntatieborden) heeft u bij helder weer prachtig uitzicht. Bij de uitkijktoren ligt een infosteen/luisterplek met infobord over de Liberation/bevrijdingsroute. Bij de toren staan ook twee bijzondere picknickbanken).

Aan de 3-sprong gaat u RD (blauw) omlaag. Let op! Na 30 m gaat u bij dikke bloedbeuk en wegwijzer L (Krijtlandpad/geel-rood) het pad omhoog. Volg boven het pad RD parallel aan links staande afrastering. (Hier heeft u mooi uitzicht). Let op! Aan het einde van de rechtsgelegen akker gaat u bij bordje "Mescher

Plukbos" scherp R het Mescher Plukbos in. 5 m, voorbij afsluitboom, gaat u L het bospad omlaag. Aan de 3-sprong gaat u RD verder omlaag. Aan de T-splitsing gaat u L en meteen daarna gaat u R omlaag langs de afrastering. Aan het eind loopt u voorzichtig de korte steile helling omlaag en ga R. Meteen daarna gaat u L het brede graspad omlaag. Beneden bij afsluitboom en infobord gaat u L de asfaltweg omhoog.

8. Let op! De dalende weg maakt een flauwe bocht naar links. Circa 50 m vóór zitbank gaat u R het smalle bospad omlaag. Vlak daarna aan de doorgaande weg gaat u R en via viaduct steekt u de snelweg A2 over en volg even RD het fietspad. Aan de 4-sprong bij ANWB-wegwijzer in de wijk Mariadorp gaat u L.

(Hier staan de witte woningen van de wijk Mariadorp, lokaal bekend onder de naam "de Klonie. Zie voor meer info infobord aan het begin van de Eikenlaan).

Negeer meteen bij Maria Tenhemelopneming kerk klinkerweg rechts en loop RD (Pisartlaan).

(Loop over het links van het fietspad gelegen graspad).

Negeer inrit (asfaltweg) links naar crematorium Walpot. Na 100 m gaat u R over de doodlopende weg, gelegen tussen voetbalvelden. Aan de 3-sprong gaat u L. Steek meteen daarna de doorgaande weg over en ga L over het trottoir en u loopt Eijsden weer binnen. Negeer zijwegen en steek de spoorlijn over. Aan de ongelijke 4-sprong gaat u RD (Breusterstraat). Let op! Na 75 m, tegenover de Kapittelherenstraat en nabij de grote houtsculptuur "bron van leven"(zie infobord), gaat u R over het fietspad en loop RD richting kerk. Bij het Bronplein loopt u verder RD met rechts van u de vijver met kunstwerk.

(Op de plek van de vijver bevond zich een waterbron, die Breust voorzag van drinkwater. Ook in de winter, want het was een warmwaterbron. In het nabijgelegen klooster (huidige plek verzorgingshuis de Bron) verzorgden de Zusters Franciscanessen van Calais medio 17e eeuw hulpbehoevenden, zieke jongetjes en weeskinderen. Een thermaal bad in het warme bronwater kon wonderen doen. Op zaterdagen waren alle inwoners welkom).

Voor de kerk en oude grafstenen gaat u L. Meteen daarna gaat u R en u komt weer bij het café, de sponsor van deze wandeling, waar u binnen of op het gezellige terras nog iets kunt eten of drinken.

Via de inpandige kapel is de kerk te bezichtigen waarvan de mergelstenen toren uit rond 1500 stamt. In de kapel hangt het vaandel van de jonkheid Breust (1844).

Voor het café staat het beeldje genaamd "de Kluns" De Klunsboys is een club van jongemannen, die niet meer in de Jonkheid van Breust actief mogen zijn. Zij bewaken de traditie en steken de handen uit de mouwen bij de voorbereidingen van de Bronk. De Bronk (*processie en kermis*) is voor Eijsdenaren het belangrijkste feest van het jaar. De Bronk wordt in drie verschillende buurten gevierd: zondag (Breust), maandag Aon de Statie (omgeving station), dinsdag (Eijsden-dorp). Elke buurt heeft haar eigen Jonkheid, die bestaat uit ongetrouwde mannen.

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.